

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2025 – 2026

Mannsverk barnehage

Vi oppdager verden sammen

Bergensbarnehagens visjon; Vi oppdager verden sammen, er samlende og viser en felles retning for vårt pedagogiske arbeid. Gjennom mangfoldige opplevelser skal barn kunne oppdage verden i stimulerende og inspirerende miljøer.

Visjonen er beskrevet i kvalitetsutviklingsplan for bergensbarnehagene Sammen for kvalitet – lek om medvirkning. Kvalitetsutviklingsplanen bygger på lov og forskrift, og gir lokale føringer for bergensbarnehagens satsningsområder og innhold.

Årsplanen gir innsikt og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid og synligjør hvordan personalet arbeider faglig og systematisk for å sørge for at barna får utfordringer tilpasset deres erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Ved å beskrive og begrunne valg og vurderinger av pedagogisk innhold og arbeidsmåter, viser årsplanen hvordan barnehagen legger til rette for progresjon.

Bergensbarnehagen har fire verdier som skal kjennetegne vår praksis; disse er VARME – vi viser at vi bryr oss – TRYGGHET- vi skaper trygge rammer og forutsigbarhet – UNDRING – vi støtter barnas initiativ og interesser – GLEDE – vi vektlegger glede, humor og kreativitet.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet, og det er barnehagelov med forskrift som er retningsgivende for den pedagogiske tilretteleggingen av barnehagehverdagen. Bergensbarnehagene utarbeider årsplan i tråd med det som er beskrevet i rammeplan for barnehager (Kunnskapsdepartementet, 2017).

VARME

TRYGGHET

UNDRING

GLEDE

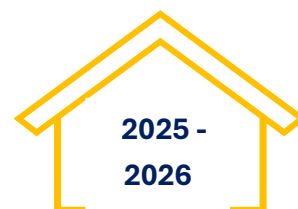

Innhold

Innhold	3
Barnehagen vår	4
Et trygt og godt barnehagemiljø	5
Foreldresamarbeid	7
Satsningsområder	8
Livsmestring	8
Lek	9
Språk	10
Medvirkning.....	11
Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde	12
Systematisk vurderingsarbeid	13
Arbeidsmåter	14
Overganger	15
Kalender for barnehageåret 2025/2026	17
QR-koder og lenker	18

Barnehagen vår

Velkommen til et nytt barnehageår i Mannsverk barnehage

– et trygt sted å vokse, leke og lære

Mannsverk barnehage består av 3 avdelinger med trygge og stimulerende omgivelser der lek og læring går hånd i hånd. Her møter barna et stabilt personale med høy faglig kompetanse og stort engasjement for barns trivsel og utvikling.

Leken står i sentrum. Vi vet at leken er barnas viktigste uttrykksform og grunnlag for all læring. Gjennom lek utvikler barna sosiale ferdigheter, språk, fantasi og selvstendighet. Vi legger til rette for variert og inspirerende leke – og læringsmiljø både ute og inne.

Et godt psykososialt miljø er avgjørende for barns trivsel og utvikling. Vår viktigste jobb er å skape en barnehage der alle barn føler seg trygge, inkludert og verdifulle. Pedagogisk relasjonskompetanse er grunnpilaren i vårt arbeid.

Vi ser foreldre / foresatte som barnas viktigste omsorgspersoner og våre viktigste samarbeidspartnere. Gjennom åpen dialog, tett kontakt og felles mål ønsker vi hvert barn den beste starten på livet.

Velkommen til et varmt og inkluderende fellesskap i Mannsverk barnehage- der hvert barn kan få være den de er.

Sidsel Bjørge Låstad,
styrer i Mannsverk barnehage.

Fakta om barnehagen:

- Antall barn: 37 barn
- Organiseringsform/gruppestørrelser/alder: 3 avdelinger
- Åpningstider: kl.7.30-16.30
- Måltid/matservering: Smørelunsj
- Annen informasjon

Mannsverk 8, tlf 53038975, mannsverk.barnehage@bergen.kommune.no

Et trygt og godt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap. Det psykososiale barnehagemiljøet omhandler alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Plikten til å sikre at barn har et trygt og godt barnehagemiljø er forankret i barnehagelovens § 42, gjennom aktivitetsplikten.

Kunnskap om enkeltbarn og barnegruppen er viktig for å gi alle barn et godt tilbud i tråd med barnehagelov og rammeplan. Systematiske observasjoner og fortløpende vurderinger av pedagogisk praksis, er nødvendig for å jobbe forebyggende og målrettet med et trygt og godt barnehagemiljø.

Vi jobber med inkluderende fellesskap:

I vår barnehage skal alle barn møte sensitive og tilstedeværende voksne som ser, hører og tar dem på alvor. Å være sensitiv innebærer å forstå barnets behov, tolke signalene deres riktig, og å gi tilpasset støtte og trygghet i hverdagen. De ansatte skal være imøtekommende, stabile og tilgjengelige omsorgspersoner, som bygger sterke relasjoner til hvert enkelt barn.

Profesjonell omsorg – mer enn bare å være «snill». Profesjonell omsorg betyr at personalet handler med varme, innlevelse og tilstedeværelse, samtidig som de har en bevisst faglig forståelse for hva barnet trenger for å utvikle seg trygt og godt.

Vi er opptatte av å skille mellom LIKHET og LIKEVERD. Vi er alle *likeverdige*, men ikke *like*. For å hjelpe barn i deres utvikling, må vi derfor behandle dem ulikt. Vi ser at jo mer forskjellig barn utvikler seg til å bli, og dess mer vi kan bidra til at de finner sin identitet/ egenart, så fungerer de bedre sammen i en gruppe.

I dette lyset ser vi at det å behandle barn som subjekt – med respekt for deres opplevelsesverden -er viktig for å styrke barnets selvfølelse og mentale helse. Å møte barn som subjekt er vitalt for å legge grunnlag for medmenneskelighet og konstruktive relasjoner både i barnehage og andre steder.

I Mannsverk barnehage ser vi mangfold som en ressurs. Barna kommer med ulike erfaringer, språk, kulturer, familiebakgrunner og personligheter – og dette beriker fellesskapet vårt.

Vi jobber for at alle barn skal oppleve å bli sett, respektert og inkludert, uansett hvem de er. Barna skal møte varierte uttrykk, tradisjoner og perspektiver, og lære å vise nysgjerrighet og respekt for forskjeller.

Gjennom lek, samtale, bøker og hverdagssituasjoner legger vi grunnlaget for tilhørighet, likeverd og toleranse.

Foreldresamarbeid

Samarbeid og god kommunikasjon mellom hjem og barnehage er grunnleggende for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål.

Personalet jobber målrettet med å etablere gode relasjoner til både barn og foreldre, og møter dem med varme, vennlighet og anerkjennelse.

Daglig kontakt: Små samtaler ved levering og henting gir rom for erfaringsutveksling og oppfølging.

Foreldresamtaler: Vi tilbyr minst én formell samtale i året, og flere ved behov. Her snakker vi om barnets trivsel, utvikling og eventuelle tiltak.

Oppstartsamtaler for nye barn

Foreldremøter: Vi inviterer til møter for å informere, drøfte temaer og styrke fellesskapet mellom hjem og barnehage.

Informasjon: Vi bruker digitale løsninger (Vigilo) til å dele informasjon og dokumentasjon fra barnehagehverdagen i tillegg til SMS og E-post.

Et godt foreldresamarbeid gir barnet de beste forutsetningene for å vokse, lære og føle seg verdifull – både hjemme og i barnehagen.

Vi oppfordrer dere til å hilse på og bli kjent med de andre barna og foreldrene på avdelingen. Små, positive møter mellom voksne er med på å skape trygghet for barna.

I Mannsverk barnehage ser vi foreldresamarbeid som en viktig del av vårt pedagogiske arbeid. Det handler ikke bare om informasjonsdeling, men om å bygge tillit og samarbeid rundt barnets utvikling – både som individ og som en del av fellesskapet.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna, representert ved utvalgte representanter. FAU skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget (SU) består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. I alle kommunale barnehager skal det også sitte en (1) politisk representant i SU. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene.

Satsningsområder

Satsningsområdene livsmestring, lek, språk og medvirkning er felles for bergensbarnehagen. Områdene har tydelige målformuleringer som peker retning for det pedagogiske arbeidet og vårt oppdrag om å sikre progresjon i barnehagens innhold.

Satsningsområdene sees i sammenheng med fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Under beskrives og begrunnes barnehagens valg og prioriteringer knyttet til de fire satsningsområdene:

Livsmestring

Mål: I bergensbarnehagen utvikler barna robusthet i et miljø preget av trygghet, glede og mestringsopplevelser.

Strategier:

- Personalet skaper trygge og forutsigbare rammer
- Personalet legger til rette for et barnehagemiljø preget av humor, glede og kreativitet

Livsmestring handler om å gi barna verktøy for å møte livet på en trygg, robust og positiv måte. I barnehagen legger vi grunnlaget for barns psykiske helse ved å bygge selvfølelse, utvikle sosial kompetanse og styrke evnen til å håndtere følelser og utfordringer.

Evnen til å møte motgang handler om hvordan vi håndterer utfordringer, stress og endringer, og hvordan vi kommer oss videre etter vanskelige situasjoner. Vi bygger trygge relasjoner, støtter barnas mestringsopplevelser, hjelper barn og setter ord på følelser og støtter barna i konflikter.

Glede og humor styrker bånd mellom barn og voksne, senker stress og gjør læring lettere. Vi oppmuntrer til en hverdag der det er lov å tøyse, le sammen, og ta barnas perspektiv på alvor – også når det er morsomt! Atmosfære på avdelingen er avgjørende for barns trygghet, trivsel og utvikling.

Kreativitet er en viktig del av livsmestring. Når barn får uttrykke seg gjennom kunst, musikk, dans, rollelek og fantasifulle aktiviteter, utvikler de både språk, følelser og problemløsningsevner, men også evne til å skape noe nytt. Det handler om å tenke utenfor det vante og åpenhet for nye erfaringer.

Vi legger til rette for kreative prosesser der barna får teste, undre seg, skape og utforske uten krav om prestasjon. I slike rom vokser mestringsfølelse og indre motivasjon fram.

Vi **observerer og tilpasser** aktivitetene etter barnas behov og dagsform.

Lek

Mål: I bergensbarnehagen er leken grunnlaget for trivsel, glede og utvikling

Strategier:

- Personalet tilrettelegger lekemiljøet med utgangspunkt i barnas interesser og forutsetninger
- Personalet støtter barnas deltakelse i lek

Lek – barnets viktigste arena for læring og utvikling

I vår barnehage står leken i sentrum. Gjennom lek utforsker barna verden, bygger vennskap, trener språk og utvikler sosiale ferdigheter. Vi gir barna god tid og trygge rammer for å leke, både inne og ute, i små grupper og i større fellesskap.

De voksne er aktive støttepersoner i leken – noen ganger deltar vi, andre ganger står vi i bakgrunnen og hjelper barn inn i leken når det trengs. Vi legger til rette for ulike typer lek, som rollelek, parallelllek, bygg og konstruksjon, sangleker og fantasifull frilek.

Leken er ikke bare moro – den er barnets måte å forstå, bearbeide og mestre livet på. Derfor er det viktigste vi kan gjøre, å ta leken på alvor.

Leken stimulerer hjernens utvikling, bygger sosial kompetanse, styrker livsmestring og legger grunnlaget for senere læring. Derfor er lek ikke et avbrekk fra læring – lek er læring.

Når barna sier de «bare» har lekt i barnehagen, så vet vi og dere at dette er det viktigste barnet ditt har gjort denne dagen.

Språk

Mål: I bergensbarnehagen utvikles barnas språk i lek og fellesskap

Strategier:

- Personalet observerer, følger opp og tilrettelegger for barnas språkutvikling
- Personalet legger til rette for et rikt språkmiljø med vekt på utforsking, undring, nysgjerrighet og kreativitet

I vår barnehage jobber vi aktivt med å støtte og utvikle barnas språk hver dag. Språket er nøkkelen til å uttrykke seg, forstå andre, delta i lek og utvikle vennskap. Alle barn skal få møte et rikt og variert språkmiljø, uansett hvilket språklig utgangspunkt de har.

Vi bruker **hverdagen som læringsarena** – i garderoben, ved matbordet, i leken, på tur og i stellesituasjoner. De voksne er bevisste språkmodeller som setter ord på handlinger, følelser og opplevelser sammen med barna. Vi lytter aktivt, stiller åpne spørsmål og gir barna tid til å uttrykke seg. Vi legger til rette for språkutvikling gjennom:

Høytlesning og samtaler om bøker, sanger, rim og regler, lek med språk og begreper i hverdagsaktiviteter, smågrupper for mer ro og språklig støtte og bruk av **bildestøtte og konkrete** ved behov

For barn som har norsk som andrespråk, jobber vi med å bygge ordforråd og språkforståelse i samarbeid med barnets hjem. Det er svært viktig at barnet snakker morsmålet sitt hjemme. Morsmålet er grunnlaget for all videre språkutvikling. Vårt mål er at barna skal oppleve mestring og glede ved å bruke språket, – i sitt eget tempo.

Medvirkning

Mål: I bergensbarnehagen medvirker barna aktivt i trygge fellesskap

Strategier:

- Personalet tilrettelegger for at barna deltar i demokratiske prosesser
- Personalet samarbeider med foreldrene i arbeidet med barns medvirkning

Barns medvirkning har sitt utspring i FN's BARNEKONVENSJON, og handler om menneskesyn og barns rettigheter som borgere. Barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barn har rett til å uttale seg fritt. Det betyr ikke at barn skal bestemme, men jevnlig bli spurt, hørt og respektert i alle forhold som angår dem. Dette er svært viktig for trivsel og utvikling. Det handler om respekt for egne og andres behov, interesser og ønsker. Barn har ulike uttrykksformer, og i barnehagen skal vi tilrettelegge for barns medvirkning tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. A child must be given they`s say, but not always they`r way.

«**Their say**”: Barn skal få uttrykke sine tanker, følelser og ønsker. De skal bli lyttet til og tatt på alvor.

“**Not always their way**”: Det betyr ikke at barn alltid får bestemme. Voksne har ansvar for å vurdere hva som er trygt, utviklende og hensiktsmessig – og sette grenser.

Vi skal utvikle prosjekter og tema med utgangspunkt i barnas interesser og mestring.

Vi observerer og lytter til barnas lek, fanger deres interesser og lar dette forme barnehagens planer og innhold. (tema/prosjekter)

Systematisere barnesamtaler og praksisfortellinger, det skal omfatte alle barn.

Respektere at barn er ulike og støtter dem i å ta egne valg, også med tanke på fellesskapets beste.

Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde

Hvorfor jobber vi med dette?

Fordi en trygg, aktiv og stimulerende barnehagehverdag består først og fremst av lek og sosiale relasjoner. Dette skaper grunnlag for **god hjernevennlig pedagogikk i praksis**. Vi vet at hjernen formes av erfaringer, og i barnehagen skaper vi erfaringer som bygger opp barnets psykiske og fysiske helse, (kognitive utvikling og livsmestring).

God «hjernevennlig pedagogikk» handler om å gi barn det de trenger for at hjernen skal utvikle seg best mulig. I barnehagen betyr dette at vi legger til rette for **trygge relasjoner, variert lek, gode rutiner, bevegelse, søvn og ernæring**. De første årene i livet er avgjørende for hvordan hjernen utvikler seg. Derfor er det viktig at barna får rike sanseopplevelser, trygge voksne rundt seg, og mulighet til å bruke hele kroppen og alle sansene – hver dag.

Slik jobber vi med hjernevennlig pedagogikk i praksis:

I kalenderen beskrives det hvordan vi jobber helhetlig og systematiske med tema. Alle tema jobbes med hver mnd, men vi velger å løfte et område i hver periode i mnd.

1. Trygge relasjoner og stabil tilknytning

- Barna har faste voksne og små grupper.
- De voksne er lyttende og til stede – vi ser og støtter hvert enkelt barn. Vi ser handlingen bak barnets atferd og ser på barnet som et subjekt i et samspill med andre.
- Voksne i barnehagen har ansvar for å skape en god atmosfære

2. Variert lek og stimulering

- Vi gir barna tid og rom til frilek, kreativ lek og fysisk utfoldelse.
- Leken stimulerer språk, motorikk, sosial forståelse og problemløsning.
- Vi bruker musikk, bøker, natur og fantasi aktivt for å aktivere ulike deler av hjernen.

3. Mat og søvn

- Barna får næringsrik og variert mat i rolige rammer. Måltidet er en viktig pedagogisk arena.
- Hviletid og søvn er prioritert for barn som trenger det – søvn er viktig for læring og hjerneutvikling m.m

4. Bevegelse og frisk luft

- Vi utforsker nærmiljøet ut ifra barnas alder og modning og aktiviteter som stimulerer både fin- og grovmotorikk. Som for. Eks dans, hinderløype og klatring, ballspill.
- Bevegelse fremmer både fysisk og psykisk helse – og støtter hjernens utvikling.

5. Ro og rytme

- Vi har tydelig struktur og dagsrytme som skaper forutsigbarhet og trygghet
  - Overganger skjer rolig og med støtte.
  - Barna får både aktive og rolige stunder gjennom dagen.
-

Systematisk vurderingsarbeid

Systematisk vurderingsarbeid i barnehagen foregår i fire faser gjennom hele året. I det systematiske vurderingsarbeidet formulerer personalet et konkret mål, med utgangspunkt i barnehagens tema/prosjekt/fokusområde.

Dokumentasjon av det systematiske vurderingsarbeidet synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehagelov og rammeplan.

Sentralt for vurderingsarbeidet er at både barn og foreldre får mulighet til medvirkning og innflytelse på barnehagens praksis.

For inneværende barnehageår har vi valgt følgende mål for det systematiske vurderingsarbeidet:

Målområde

Voksenrollen i barns lek

Tilstedeværelse

Være aktivt og bevisst til stede i barnas lek uten å ta over – vise interesse og følge barnas initiativ.

Observasjonskompetanse

Øke evnen til å observere barns lek og samspill for å identifisere behov, interesser og utviklingsområder.

Tilrettelegging

Skape varierte og inkluderende lekemiljøer som fremmer fantasi, utforsking og samhandling.

Støtte og inkludering

Støtte barn som faller utenfor leken, og veilede barn i sosialt samspill og konflikthåndtering.

Språk og begrepsutvikling

Leken er en arena for å fremme barns språk og begrepsforståelse gjennom dialog og lek.

Empati og relasjoner

Støtte empatiske handlinger og relasjonsbygging i lek.

Fleksibilitet i rolle

Veksle bevisst mellom å være tilrettelegger, deltaker, observatør og veileder, ut fra barnas behov.

Refleksjon i personalgruppen

Delta aktivt i refleksjon og vurdering av egen praksis i lek – og justere ut fra felles mål.

Arbeidsmåter

Systematisk arbeid med å videreutvikle kvalitet og kompetanse er viktig for at tilbudet skal bli best mulig. Barnehagens ulike arbeidsmåter bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir retning for det pedagogiske arbeidet.

International Child Development Programme (ICDP)

Pedagogisk relasjonskompetanse handler om å fremme barns psykososiale utvikling, ved at voksne arbeider systematisk og målrettet for å skape et godt og inkluderende leke – og læringsmiljø. Bergensbarnehagen bruker ICDP, et helsefremmende og forebyggende program, som øker omsorgsgiver kunnskap om kvaliteten på voksen – barn relasjonen som viktig for barns helse, trivsel og læring. Barn utvikler sin selvfølelse og sin egen relasjonskompetanse gjennom å omgås voksne som er gode rollemodeller og bevisste på sin egen faglige og personlige kompetanse. ICDP preges av den ansattes bevisste holdninger, verdier, barnesyn og læringssyn.

Planlegging og vurdering av praksis

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Planleggingen baseres på kunnskap om barns trivsel og utvikling, individuelt og i gruppe, i tillegg til innsikt i barns og foreldres ønsker og behov. Hovedformålet er å sikre kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Personalet benytter systematisk observasjon, praksisfortellinger, samtaler med barn/foreldre og annen dokumentasjon for datainnhenting. Data danner grunnlag for refleksjoner i personalgruppen og analyseres med bakgrunn i teori, forskning og erfaringsbasert kunnskap. Dette gir forutsetning for barnehagens valg og prioriteringer.

Barnehagens øvrige arbeidsmåter:

I vår barnehage deltar vi i Lesefrø-prosjektet, som har som mål å styrke barns språk og leselyst gjennom systematisk bruk av bildebøker og høytlesing. Vi legger til rette for gode leseopplevelser i hverdagen, og bruker bøker som utgangspunkt for samtaler, lek og utforskning. Lesefrø bidrar til å utvikle barnas ordforråd, språkforståelse og evne til å uttrykke seg, og er en viktig del av vårt arbeid med tidlig språkstimulering.

I vår barnehage har vi et helhetlig syn på barn, der vi ser hvert enkelt barn som kompetent, nysgjerrig og unikt. Vi anerkjenner at barn utvikler seg i samspill med omgivelsene, og at omsorg, lek, læring og danning henger tett sammen. Gjennom trygge relasjoner og et inkluderende fellesskap legger vi til rette for at barna skal få utvikle hele seg – både sosialt, emosjonelt, språklig, motorisk og kognitivt. Vi møter barna med respekt og tiltro til deres egne ressurser, og gir dem mulighet til å påvirke sin egen hverdag.

Overganger

Overganger kan beskrives som en prosess av endringer barnet og familien erfarer når det beveger seg fra en setting til en annen. Barnet og familien beveger seg fra noe kjent til noe ukjent, og for mange er slike prosesser sårbare.

Under kan du lese om hvordan vi jobber for å skape trygghet i overgangene.

Når barnet begynner i barnehagen

Slik jobber vi med trygg tilknytning: Trygghet kommer først – alt annet bygger vi videre på derfra. Vi har tid, og vi tar oss tid.

- **Tilvenning med foreldrene:** Foreldre er med de første dagene. Dette gir barnet trygghet til å utforske det nye miljøet i sitt eget tempo. Barna må få lov til å bruke god tid og vi anbefaler kortere dager i tilvenningsperioden. Dette vil være ulikt fra barn til barn.
- **Sekundær tilknytning:** Personalet må få den nødvendige tiden til å lære barnet å kjenne, slik at han eller hun klarer å roe og trøste barnet. I tillegg må barnet få den nødvendige tiden til å bli kjent med personalet. Pedagogisk leder har hovedansvar for avdelingen.
- **Trygge rutiner:** Vi jobber med faste rutiner og oversiktlige dager som gir barna struktur og trygghet. Barna har med sin trygghet i f.eks smokk, kosedyr/koseteppe o.l.
- **Tilstedeværende voksne:** Personalet er nære, lyttende og tilgjengelige for barnet. Barnet må få bruke den tiden det tar.
- **God dialog med foresatte:** Pedagogisk leder har tett kommunikasjon med foreldre både før, under og etter tilvenningen, og tilpasser opplegget etter barnets behov.

Overganger innad i barnehagen

Forberedelse **i god tid:** Vi starter overgangsarbeidet tidlig på våren, med samtaler, observasjon og felles refleksjon.

Besøk **og bli kjent:** Barna får besøke den nye avdelingen i små grupper og møte de ansatte der. Vi tilrettelegger for felles lek og opplevelser på tvers.

I vår **lille barnehage**, der alle kjenner alle, blir overgangene ofte naturlige og lite dramatiske – fordi barna allerede har kjennskap til både rom, rytmer og voksne. Likevel tar vi overgangene på alvor, fordi vi vet at trygghet i møte med det nye gir barn rom til å vokse.

Når barna begynner på nye avdelinger, skal nye barnegrupper dannes. Dette vet vi tar tid, og vi lar barna bruke den tiden de trenger til å finne sin plass i gruppen.

Overgang fra barnehage til SFO – skole

Skoleforberedende **arbeid**: Gjennom lek og aktiviteter styrker vi barns selvstendighet, språk, konsentrasjon og sosiale ferdigheter. Førskolegruppen vår heter Ugleklubben.

Samarbeid med skolen: Vi har kontakt med nærliggende skoler og SFO, og deltar på samarbeidsmøter.

Besøk og kjennskap: Der det er mulig, besøker barna skolen/SFO før skolestart.

Samtale med foresatte: Vi tilbyr overgangssamtaler og deler observasjoner og vurderinger.

Informasjonsoverføring: Med samtykke fra foresatte formidler vi relevant informasjon til skolen, slik at barnet møtes på best mulig måte.

Vi snakker med barna om det som skal skje, og lar dem uttrykke både **glede, spørsmål og spenning** knyttet til skolestarten. Vi vet at barn som føler seg trygge og forberedt, får en bedre start på skolehverdagen.

Kalender for barnehageåret 2025/2026

August Oppstart og trygg tilknytning	September Relasjon og trygghet Kosedyrfest Foreldremøte	Oktober Sansestimulering og motorikk Huttetufest
November Følelser og selvregulering	Desember Ro, rytme og fellesskap Adventssamling Nissefest	Januar Hvil, søvn og restitusjon Forberedelse til karneval – prosjektarbeid
Februar Bevegelse og hjernens utvikling Karneval	Mars Måltid som en pedagogisk arena Barnehagedagen	April Naturopplevelser og sanselig læring Miljøvern og bærekraft
Mai Språk og «mental trening»	Juni Fellesskap og emosjonell trygghet	Juli Sommerferiestengt 3 uker

QR-koder og lenker

**Rammeplan for barnehagens
innhold og oppgaver**

Lov om barnehage

BERGEN
KOMMUNE

**Sammen for kvalitet – lek og
medvirkning.
Kvalitetsutviklingsplan for
bergensbarnehagen**

BERGEN
KOMMUNE

**Skyfritt – inkluderende
oppvekstmiljø i Bergen**

